

Umowa kontraktacji – znaj swoje prawa

Autor: Maciej Wołodko

Data: 15 kwietnia 2019

Umowa kontraktacji stworzona została, by gwarantować rolnikom zbyt płodów rolnych po ustalonej z góry cenie i zabezpieczać ich interesy. Ale doświadczenie pokazuje, że przez szereg dodatkowych zapisów i klauzul w umowach, to rolnik okazuje się często jedynym pokrzywdzonym.

Prawidłowo skonstruowana umowa kontraktacji, powinna chronić interesy rolnika. W praktyce zdarza się, że gospodarzom podsuwane są do podpisu niekorzystne umowy

– Rolnikom często przedkładane są do podpisu umowy, które korzystne są praktycznie tylko dla jednej strony. Umowy takie nie zabezpieczają w żaden sposób praw rolnika i przerzucają na niego całość ryzyka gospodarczego – mówi adwokat Anna Przewoźny. Gospodarze sięgają też po pomoc prawną najczęściej dopiero wtedy, kiedy grozi im wielomilionowe odszkodowanie na rzecz firm skupujących. – Prawidłowo skonstruowana umowa chroniąca od początku interesy rolnika, lub choćby wnikliwe jej przeczytanie, mogą zapobiec trudnej i stresującej sytuacji – tłumaczy Anna Przewoźny.

Co to jest umowa kontraktacji i jakie są obowiązki stron?

Ogólne uregulowania dotyczące umowy kontraktacji znajdziemy w kodeksie cywilnym. Istotą tej umowy jest **zobowiązanie producenta rolnego do wytworzenia i dostarczenia**

kontraktującemu (firmie skupującej) oznaczonej ilości produktów rolnych określonego rodzaju.

Kontraktujący, czyli firma skupująca ma obowiązek odbioru towaru i zapłaty za niego. Ma również prawo nadzorowania procesu produkcji

Z drugiej strony, jest to **zobowiązanie kontraktującego do odebrania tych produktów w umówionym terminie oraz zapłacenia za nie.**

Co istotne, **kontraktujący jest uprawniony do nadzoru i kontroli nad wykonywaniem umowy kontraktacji przez producenta. Innymi słowy – do nadzorowania całego procesu produkcji.**

Kontraktujący może się też zobowiązać do spełnienia ustalonych w umowie świadczeń dodatkowych. Może to być np. zapewnienie producentowi możliwości nabycia określonych środków produkcji, uzyskania pomocy finansowej, pomocy agrotechnicznej, premii rzeczowej, itp.

Na jaki czas może być zawarta umowa kontraktacji i w jakiej formie?

Umowę kontraktacji zawieramy na określony czas. Może to być jeden sezon, albo kilka

fot. pixabay.com

Umowa kontraktacji **co do zasady zawierana jest za na czas oznaczony**. Może to być jednak umowa obejmująca jeden cykl produkcji, lub umowa wieloletnia obejmująca kilka cykli produkcyjnych. Co niezwykle ważne: **nawet umowa ustna, ma moc i jest ważna**. – *Umowa kontraktacji, aby była ważna nie musi być zawarta w żadnej szczególnej formie, może być zawarta nawet ustnie. Jednakże w przypadku ewentualnych sporów i konieczności dochodzenia swoich praw, zalecane jest zawarcie umowy na piśmie* – radzi adwokat Jakub Kałużny.

Kiedy i jak określić cenę

– **Cena jaką ma otrzymać w przyszłości rolnik z tytułu umowy kontraktacji może być ustalona z góry w dniu podpisywania umowy i wyrażona kwotowo, nie jest to jednak wymóg konieczny. Strony umowy kontraktacji mogą również ustalić cenę w późniejszym terminie na przykład w chwili wykonania umowy, czyli na dzień dostarczenia produktów rolnych** – tłumaczy Jakub Kałużny. – *W tym przypadku umowa powinna wskazywać w miarę precyzyjnie na jakiej podstawie czyli według jakich zasad i kryteriów zostanie ustalona cena w przyszłości. Dla przykładu można wskazać, że przy ustaleniu ceny w przyszłości, strony umowy kontraktacji mogą odwołać się do cen skupu tych produktów płaconych w określonym czasie i miejscu przez określony podmiot* – dodaje adwokat.

W jaki sposób określić przedmiot umowy?

Przedmiot umowy najczęściej określa się według miary, wagi, objętości, czy liczby sztuk. Rzadziej – jako wszystkie produkty uzyskane z określonego arealu

fot. fotolia.pl

Ze względu na to, że przedmiotem umowy kontraktacji są produkty rolne, w umowie powinny zostać określone ich właściwości. Często zdarza się, że przedmiot kontraktacji strony określają według miary, wagi, objętości, czy liczby sztuk. Ale dopuszczalny jest też inny sposób. Istnieje możliwość określenia produktów rolnych, które producent rolny ma dostarczyć odbiorcy według obszaru, z którego produkty te mają być zebrane. W tym ostatnim przypadku przedmiot umowy będą stanowiły wszystkie produkty uzyskane z określonego w umowie obszaru.

Co się dzieje w przypadku niewykonania umowy z przyczyn niezależnych, np. powodzi albo suszy?

– Zgodnie z regułami kodeksu cywilnego w sytuacji, gdy producent rolny nie jest w stanie wytworzyć i dostarczyć przedmiotu kontraktacji ze względu na okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności, wówczas zostaje on zwolniony od odpowiedzialności za niewykonanie umowy – mówi Anna Przewoźny.

Niewywiązanie się z umowy kontraktacji z powodu klęski żywiołowej, jest regulowane przez polskie prawo

Zazwyczaj zdarzenia, za które producent nie odpowiada będą miały swoje źródło w zjawiskach naturalnych. Są to zdarzenia, których strony przy zawieraniu umowy nie mogły przewidzieć. Nie można było również, przy zachowaniu najwyższej staranności i wszelkich dostępnych środków, im zapobiec. **Zalicza się do nich powodzie, susze, plagi szkodników, huragany, wszelkiego rodzaju zarazy, a także długotrwałe i silne wiatry, deszcze, mrozy.** – *W przypadku wystąpienia wymienionych okoliczności kontraktujący nie jest uprawniony do żądania od producenta jakichkolwiek świadczeń poza zwrotem pobranych uprzednio zaliczek i kredytów – tłumaczy Anna Przewoźny.*

O wystąpieniu zdarzeń naturalnych uniemożliwiających wykonanie umowy, trzeba poinformować

O okolicznościach uniemożliwiających wykonanie umowy należy poinformować kontrahenta

fot. Adobe Stock

– *Niezwykle istotne przy tym jest, aby producent zawiadomił kontraktującego o wystąpieniu powyższych okoliczności. **W sytuacji gdy producent nie dopełni ze swojej winy tego obowiązku, wówczas nie będzie mógł powoływać się na te okoliczności, które wyłączają jego odpowiedzialność z tytułu niewykonania umowy** – wyjaśnia Anna Przewoźny. – Nie dotyczy to jednak wypadku, gdy kontraktujący o powyższych okolicznościach wiedział albo gdy były one powszechnie znane – dodaje adwokat.*

Co się dzieje, kiedy kontraktujący odmawia odebrania produktów

Obowiązkiem kontraktującego jest odebranie produktów rolnych w umówionym terminie oraz zapłata za nie umówionej ceny. Jak tłumaczy Jakub Kałużny – **W przypadku gdy kontraktujący odmawia odbioru produktów, wówczas stanowić to będzie podstawę dla producenta do odstąpienia od umowy oraz żądania naprawienia wyrządzonej szkody, ewentualnie do żądania zapłaty kary umownej, jeżeli strony w umowie przewidziały taki zapis.**

Wady towarów a odstąpienie od umowy

Wada istotna występuje wówczas, gdy produkt nie nadaje się do określonego w umowie użytku lub nie nadaje się do użytku wynikającego z przeznaczenia produktu

fot. Adobe Stock

Strony umowy ponoszą też odpowiedzialność z tytułu rękojmi za wady fizyczne i prawne. – Zarówno przedmiotu kontraktacji jak i środków produkcji dostarczonych producentowi przez kontraktującego wedle zasad obowiązujących przy umowie sprzedaży. Z jedną, acz istotną różnicą. – **Prawo odstąpienia od umowy z powodu wad fizycznych produktów rolnych przysługuje kontraktującemu tylko wtedy, gdy wady są istotne. Wada istotna występuje wówczas, gdy produkt rolny nie nadaje się do określonego w umowie użytku lub nie nadaje się do użytku wynikającego z przeznaczenia produktu** – wyjaśnia Jakub Kałużny.

W treści umowy może też pojawić się zapis dotyczący kar umownych, które będzie zobowiązany zapłacić producent. Obowiązek zapłaty kar może być przewidziany w różnych sytuacjach, na które każdy rolnik przed zawarciem umowy powinien zwracać szczególną uwagę.

Kiedy przedawniają się roszczenia z umowy kontraktacji i co to oznacza?

Wzajemne roszczenia stron umowy kontraktacji **przedawniają się z upływem dwóch lat** od dnia spełnienia świadczenia przez producenta. Jeżeli świadczenie nie zostało spełnione przez producenta, to termin przedawnienia liczy się od dnia, w którym świadczenie powinno być spełnione.

Przedawnienie roszczeń oznacza, że **strona, która była zobowiązana do spełnienia świadczenia** (np. zapłaty za dostarczone produkty) **po upływie dwóch lat może uchylić się od jego spełnienia.**

Czy artykuł był przydatny?

Kliknij na gwiazdkę, by zagłosować

-
-
-

-
-

Submit Rating

Ocena / 5. Liczba głosów

```
{ "@context": "http://schema.org", "@type": "CreativeWork", "aggregateRating": { "@type":  
"AggregateRating", "bestRating": "5", "ratingCount": "1", "ratingValue": "5" }, "image":  
"https://www.agrofakt.pl/wp-content/uploads/2019/04/umowa-kontraktacji-wyrozniajace.jpg", "name":  
"Umowa kontraktacji – znaj swoje prawa" }
```